

EESTI
KESKKONNAJUHTIMISE
ASSOTSIATSIOON

TEABELEHT 17

Eesti Keskkonnanjuhtimise Assotsiatsiooni teabeleht ilmub kolm korda aastas ning on mõeldud assotsiatsiooni liikmete ja laiema üldsuse teavitamiseks EKJA tegevusest ja keskkonnanjuhtimisest.

SISUKORD

LK 2

Masu ja ettevõtete keskkonnategevus
Juhan Peedimaa, AS Ecoprint
Arvo Vainlo, AS Kunda Nordic Tsement
Toomas Pallo, ELLE OÜ

LK 3

UUDISEID EUROOPAST
Uut keskkonnaõigusaktides
(juuni-september 2009)

LK 4

MIS TEHTUD, MIS TEOKSIL
ISO 14001 statistika

KONTAKTID:

Eesti Keskkonnanjuhtimise Assotsiatsioon
Lai 34, 10113 Tallinn
Tel: +372 627 6100
Faks: +372 627 6101
E-post: ekja@ekja.ee
www.ekja.ee

Külastage EKJA kodulehte www.ekja.ee

OSALE EKJA PROJEKTIS JA SAADA MEILE OMA ETTEVÕTTE KESKKONNATEGEVUSEST SAADUD KASU PARIMAD NÄITED!

Eesti Keskkonnanjuhtimise Assotsiatsioon (EKJA, www.ekja.ee) otsib **häid näiteid ettevõtete keskkonnategevusest saadud kasust**. Näidete kogumise eesmärk on tuua esile parimad praktikad Eestis tegutsevate ettevõtete keskkonnategevusest, millest võiksid õppida kõik ettevõtted. See on hea võimalus näidata oma edusamme keskkonnavallas väljapoole. Kogutud näidetest koostatakse infomaterjal, neid tutvustatakse EKJA teabelehes, internetilehekülgedel (www.eco-net.ee, www.ekja.ee) ning mais 2010 toimuval konverentsil. Koostööd tehakse Keskkonnaministeeriumi Keskkonnategija konkursiga ning võimalus on osaleda üleeuroopa-

lisel ettevõtete keskkonnaauhinna konkursil.

Huvitatud ettevõtetel palume täita ja meile **30. oktoobriks** saata **registreerimisvorm**, misjärel võtame Teiega ühendust ning aitame kokku panna parima näite kirjelduse. Konkreetne näide võib kuuluda mitme valdkonna alla. Ettevõttel võib olla mitu näidet ning see võib olla seotud nii investeringuga, kui ka käitumistavade muutusega. On oluline, et tegevusest on võitnud nii keskkond kui ka ettevõtte.

NB! Valdkondade täpsemad seletused ja registreerimisvorm Word kujul asub kodulehel www.ekja.ee

ETTEVÕTETE KESKKONNATEGEVUSE TULEMUSLIKKUSE PARIMAD NÄITED REGISTREERIMISVORM

Ettevõtte nimi: .....
Peamine tegevusala: .....
Kontaktid: .....
Koduleht: .....

Märgi ristiga oma näite/meetme valdkond ja kirjelda allpool seda lühidalt (Näide: Soojusvaheti kasutuselevõtt jahutussüsteemis – tootmine, energia)

Tootmine: Toode/teenus: Juhtimine:

Valdkond

☐ Energia	☐ Riskide vältimine
☐ Jäätmed	☐ Keskkonnanjuhtimise tõhustamine
☐ Vesi	☐ Ettevõtte ühiskondlik vastutus
☐ Õhk	☐ Keskkonnateadlikkuse tõstmine, suhtlus
☐ Materjalikasutus	☐ Muud (keskkonnahoidlik innovatsioon, -tootearendus jm)

Lühikirjeldus: .....

Lisateave ja registreerimine:
EKJA, ekja@ekja.ee, 6276116 (Viire Viiss)

Parimate näidete kogumine toimub EKJA projekti "Keskkonnahoidliku ettevõtluse koostöövõrgustiku tõhustamine" raames. Projekti toetab Vabaühenduste fond, mida rahastavad Norra, Island ja Liechtenstein Avatud Eesti Fondi vahendusel.

MASU JA ETTEVÖTETE KESKKONNATEGEVUS

Intervjuud ettevõtete juhtidega

Kas majandussurutis on mõjutanud ettevõtte tegevust, ja kas ettevõtte keskkonnategevus, -investeeringud kannatavad selle all? Mis kannatab kõige enam?

Kas varasem keskkonnategevustesse investeerimine (uued tehnoloogiad, keskkonnajuhtimissüsteemi rakendamine jms) on kasu toonud? Kas ja kuidas aitab see leevendada praegust "surutist"?

Kas keskkonnategevus aitab ettevõtte konkurentsivõimet tõsta?

Juhan Peedimaa,
Trükifirma Ecoprint AS juhataja

Masu on mõjutanud ettevõtte tegevust küll. Kuna nõudlus Eestis on vähenenud, oleme pidanud ümberprofileeruma ning võrreldes eelmise aastaga on eksport suurenenud 30-kordselt! Teadupärast on välisurgudel jala ukse vahele saamine keeruline ning kõrge keskkonnateadlikkusega riikides (Norra, Rootsi) on väga oluline olnud ettevõttevälise tunnustamise demonstreerimine – Keskkonnaministeeriumi poolt välja antud Keskkonnategija 2007 ja 2008 auhinnad, Euroopa ettevõtete keskkonnaauhinna tunnustus 2008. aastal, FSC-märgistuse kasutamise õigus, ISO 14001 sertifikaadi olemasolu jne. Sellest ei piisa, kui väidada ise end keskkonnasõbralik olevat.

Kõige enam on masu ajal kannatanud arendustegevus. Tegeleda tuleb igapäevase kokkuhoiu ja müügitegevusega. Tulime viis aastat tagasi turule Rohelise Trükise kau-

bamärgiga, praeguseks vastab kogu meie toodang Rohelise Trükise kriteeriumidele. Üllatavalt palju aega kulub sellele, et selektada klientidele, et keskkonnahoidlik tootmine ja toode on väga kõrge kvaliteediga, mitte mingi tuhm ja lagunev kraam.

Tegime oma suuremad keskkonnaalased investeeringud (uude trükimajja kolimine, kaasaegse tehnoloogia soetamine, keskkonnajuhtimissüsteemi rakendamine jms) ära nõ buumi ajal. Peamisteks eesmärkideks oli ressursi (eriti energia) sääst, praagi vähendamine ja toote kvaliteedi tagamine. Tänu sellele on meie tegevuskulud hetkel väiksemad ning toodang odavam ja konkurentsivõimelisem võrreldes teiste trükikodadega. Seetõttu võin öelda, et igal juhul on keskkonnategevusse, eriti näiteks energiatõhususse ja jäätmetekke vähendamisse perspektiivne panustada, kuna see on ka majanduslikult kasulik.

Arvo Vainlo,
AS Kunda Nordic Tsement haldusdirektor

Loomulikult on masu meie ettevõtet mõjutanud. Ausalt öeldes on olukord päris hull, sest kodumaine toodangu müük on langenud 2/3 võrra (mis on u 2000.-2001. aasta tase), töötab ainult üks pöördahi ning vähendada on tulnud personali. Põhjuseks on muidugi ehitusturu järsk langus, mis ei ole probleem üksnes Eestis, vaid kogu maailmas. Seetõttu on kogu HeidelbergCement Groupi sees (mille alla KNC kuulub) investeeringud peatatud, nende hulgas ka KNC uue, keskkonnasõbralikumal kuivtehnoloogial töötava tehase ehituse plaanid.

Ainsa suurema investeeringuna viiakse hetkel ellu põlevate tahkete jäätmete pöördahjudes põletamise projekti, mida kaasrahastatakse Norra ja Euroopa Majanduspiirkonna Finantsmehhanismidest. Projekt on edukas, kuid probleemiks võib osutuda nõ jäätmekütuse saadavus Eesti turul ning seda peab välismaalt sisse tooma hakkama.

Naljaga pooleks öeldes on masu keskkonnale hea – tootmise vähenedes väheneb ka keskkonnakoormus. Varasemad keskkonnaga seotud investeeringud on loomulikult ettevõttele kasu toonud. Kui ei oleks muudetud ettevõtte saastavat tehnoloogiat, oleks tehas juba ammu suletud. Hästi toimib ka integreeritud juhtimissüsteem – sellest on abi igapäevaste toimingute tegemisel, s.h keskkonnaküsimuste lahendamisel.

Rasketel aegadel peaks riik panustama ettevõtlusesse ning kasutama Euroopa rahasid. Näiteks elavdama ehitussektorit, mis aitaks elus püsida ehitusettevõtetel, ehitusmaterjalide tootjatel, infrastruktuuride rajajatel jne ning säilitaks inimeste töökohad. Sõltumata praegusest majandusolukorrast oleks siiski vajalik diferentseeritud maksusüsteem, mis oleks soodsam neile ettevõtetele, kes on vabatahtlikult parandanud oma keskkonnategevust kas siis investeeringute, keskkonnajuhtimissüsteemi rakendamise vms näol. See motiveeriks ettevõtteid enam panustama ressursisäästu ja keskkonnahoidu, mis oleks kasulik nii riigile, ettevõttele kui ka tavakodanikele.

Kas ettevõtete huvi keskkonnaalase konsultatsiooni vastu on vähenenud?

Toomas Pallo,
Keskkonnakonsultatsioonifirma ELLE OÜ juhatuseliige

Masu on ka meid mõjutanud, kuid täpselt ei oska välja tuua, mis selle pärispõhjused on. Ettevõtted küsivad endiselt enim teenusid, mis aitavad olla vastavuses õigusaktidega (nt keskkonnalubade koostamine) ning peamiseks valikukriteeriumiks on teenuse hind, mitte lisandväärtuse loomine. Kogu teenuse hinda ja kvaliteeti mõjutab aga kontrollijate süsteemitus ja ebajärjepidevus nõudmiste osas.

UUDISEID EUROOPAST UUDISEID EUROOPAST UUDISEID EUROOPAST

EMAS MÄÄRUSE ÜLEVAATUS LÕPUKORRAL

Lõpule on jõudmas Euroopa keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimise süsteemi määruse ülevaatamise protsess. 2. aprillil jõudsid Euroopa nõukogu ja parlament kokkuleppele nn EMAS III määruse teksti osas. Määruse täiendamise eesmärk on muuta see kergemini

rakendatavaks väikeettevõtetes ja klastrites, vähendada bürokraatiat ja pakkuda välja ergutusvahendeid EMASi laiemaks kasutuselevõtuks liikmesriikides. Lisaks pakutakse välja põhiindikaatorid, mille alusel saab ettevõtteid võrrelda ning täpsustatakse EMAS-logo kasutusõigust ja keskkonnaaruandele esitatavaid nõudeid. Määrus jõustub ja sellest teavitatakse ametlikes väljaannetes 2009. aasta lõpul.

Augusti 2009 seisuga on registreeritud EMAS määruse kohaselt ligi 4400 organisatsiooni (7500 asukohta).

Allikas:
<http://ec.europa.eu/environment/emas>

PLASTJÄÄTMETE SORTIMISE PROBLEEMID JA VÕIMALUSED

Ligikaudu 4% maailma naftast kasutatakse plasti tootmiseks, lisaks kulub 3-4% naftast energiaks, mis on vajalik plasti tootmiseks. Pool plastist kasutatakse toodetes (pakendis), mis pärast kasutamist kõrvaldatakse. 2007. aastal tekkis Euroopa Liidus 24,6 miljonit tonni plastjäätmeid.

Euroopa Liidu pakendi- ja pakendijäätmete direktiiv nõuab liikmesriikidelt pakendijäät-

mete tekke vähendamist ja ringlussevõtusüsteemide arendamist. Ringlussevõtu peamiseks probleemiks on erinevate plastide sobimatus (nt PVC sattumine PET jäätmete hulka halvendab PETi kvaliteeti), seetõttu on oluline kvaliteetne plastide sortimine, millele aitavad kaasa tänapäevased tehnoloogiad (nt laser-sortimine, mis eristab erinevaid polümeere).

Plastjäätmete ringlussevõtu olulised argumendid on kasu keskkonnale ja majanduslik mõttekus. Ühe Saksa uurimuse kohaselt väheneb CO₂ emissioon ühe pudeli kohta terve olulusringi jooksul ligi 27%, kui kasutada esmase PETi asemel

ümbertöödeldud PETi. Esmase plasti hinda mõjutab nafta hind, mis viimastel aastatel on jõudsalt tõusnud ning muudab ringlussevõtu seetõttu atraktiivsemaks. Ringlussevõtu kulud erinevad regiooniti (nt linna ja maapiirkondade vahel) ning vajalik võib olla mõningane subsideerimine. Plastjäätmete ladustamist prügimäele aitavad piirata ka nõuded tootedisainile ja riikide tugi sortimistehnoloogiate ja -süsteemide väljatöötamisele.

Allikas: <http://ec.europa.eu/environment/integration/research/newsalert>, 3. september 2009

UUT KESKKONNAÕIGUSAKTIDES (JUUNI–SEPTEMBER 2009)

18. augustil 2009 kehtestati Keskkonnaministri määrus nr 50 „**Pakendiregistri registrikaardi vormid**“ (pakendiseaduse alusel). Kokku kehtestati neli erinevat registrikaardi vormi (sh pakendijäätmed ja nende taaskasutamine). Määrus jõustub 1. jaanuaril 2010.

Jäätmeseaduse alusel kehtestati 23. juulil 2009 „**Probleemtoote registri põhimäärus**“. Registri ametlik nimetus on Probleemtoote-register ning lühendiks on PROTO. Registri pidamise eesmärk on andmete koondamine probleemtoodete tootjate kohta, Eestis valmistatud, Eestisse sisseveetud ja Eestist

väljaveetud probleemtoodete ning probleemtoodetest tekkinud jäätmete taaskasutamise arvestuse pidamine jäätmeseadusest tulenevate ülesannete täitmiseks ning Euroopa Komisjonile jäätmealase teabe esitamiseks. Uus määrus jõustus 7. augustil 2009.

Kemikaaliseaduse alusel kehtestati 28. mail 2009 Sotsiaalministeeriumi 2004. aasta määruse „**Ohtlike kemikaalide identifitseerimise, klassifitseerimise, pakendamise ja märgistamise nõuded ning kord**“ muutmise. Määruses viidi sisse hulgaliselt muudatusi ning uus määrus jõustus 6. juunil 2009.

Jäätmeseaduse alusel kehtestati 18. mail 2009 Keskkonnaministri 2004. aasta määruse „**Jäätmearuande vorm, esitatavate andmete ulatus ja aruande esitamise kord**“ muutmise. Määruse paragrahvi 3 lõige 3 muudeti ja sõnastati järgmiselt: aruande esitaja esitab jäätmearuande iga jäätmekäitluskoha või jäätmete tekkekoha kohta eraldi. Jäätmete kogujad ja vedajad, kes ei oma püsivat tegevuskohta, esitavad selle tegevuse kohta ühe aruande iga maakonna ulatuses.

Loe lisa õigusaktides toimunud muudatustest: www.riigiteataja.ee ja www.eco-net.ee

